

# Oddelek za muzikologijo

## Krajša zgodovina oddelka in predmet poučevanja

**P**o dolgoletnem prizadevanju akademika dr. Dragotina Cvetka je bil s prenosom katedre za zgodovino glasbe z Akademije za glasbo na Filozofsko fakulteto leta 1961 ustanovljen Oddelek za muzikologijo. Ta je začel z delovanjem leta 1962. Za njegovega prvega predstojnika in rednega profesorja je bil imenovan prav dr. Cvetko, ki si je dotlej s svojim znanstvenim delom že pridobil mednarodni ugled ter opravil pionirsko delo pri ustvarjanju temeljne literature iz slovenske glasbene zgodovine. Zavedanje, da je bila slovenska glasbena preteklost precej manj raziskana kot literarna ali likovna, ga je vodilo k zapolnitvi te občutne vrzeli v naši kulturni zgodovini. Iz omenjene težnje je nastala Cvetkova *Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem* (1958–60), prvo slovensko delo te vrste v obsegu treh zajetnih knjig, ki je upoštevalo načela moderne znanosti.

Ustanovitev in oblikovanje muzikologije na univerzitetni stopnji je odprlo vprašanje znanstvenega področja. Novo ustanovljeni oddelek, ki je svoj program gradil po vzoru preverjenih modelov v tujini, je v središče zanimanja postavil glasbenozgodovinski vidik muzikologije, ob tem pa je poskušal po najboljših močeh upoštevati tudi druge muzikološke discipline. Ker je stroka prav posebno skrb namenjala proučevanju slovenske glasbene preteklosti, se je muzikologija kmalu uvrstila med naše temeljne nacionalne vede.

Študij muzikologije oziroma glasboslovja je bil usmerjen predvsem na glasbene stvaritve preteklosti in sedanosti, zato je v svoj predmetnik ob glasbenozgodovinskih predmetih vključil poznavanje glasbenoteoretskih disciplin (analitična harmonija, analiza glasbenih oblik, osnovne instrumentacije), igranje partitur kot njihove praktične dopolnitve in glasbeno paleografijo.

Kot nadgradnjo zgodovini in analizi glasbe je študij vključil še sociologijo, psihologijo in estetiko glasbe, pomembna eksaktna spoznanja o reprodukciji glasbe, njenem poslušanju in dojemanju s fizikalnega in fiziološkega vidika pa je posredovala glasbena akustika. Glasbeno zgodovino je pomembno dopolnjevala tudi etnomuzikologija.

Poleg tega da je vstop v univerzitetni izobraževalni sistem muzikologiji omogočil ureditev študija na novih temeljih, je z magistrskim in doktorskim študijem stroki odprl širše znanstvene perspektive. Vpliv novo ustanovljenega oddelka je kmalu segel prek meja ožje domovine, prav tako pa je dal marsikatero pobudo za delo v drugih ustanovah. Ker je bil na prostorih nekdanje Jugoslavije oddelek dolga leta edina ustanova, kjer si je bilo mogoče pridobiti znanstveni naziv, je pritegnil številne študente muzikologije iz republik nekdanje Jugoslavije.

Čeprav je bila na oddelku poudarjena znanstvena usmeritev, pa je ustrezna prisotnost pedagoških in praktičnih glasbenih disciplin v študijskem programu vodila tudi k usposobljenosti za pedagoško delo. Sprva izključno dvo-predmetnemu študiju se je leta 1967 pridružil tudi enopredmetni študij muzikologije.

Načrtnost znanstvenih prizadevanj je oddelek okrepil z izdajanjem znanstvene revije *Muzikološki zbornik (Musicological Annual)*, ki je začela izhajati leta 1965. Preboj slovenske muzikologije v mednarodni prostor so dokazovale izdaje knjig domačih avtorjev v svetovnih jezikih.

K mednarodni uveljavitvi slovenske muzikologije je še posebej prispeval 10. kongres Mednarodnega muzikološkega društva leta 1967 na Filozofski fakulteti v Ljubljani, ki je bil prvi kongres Mednarodnega muzikološkega društva na slovanskih tleh. Osrednjo vlogo pri njegovi organizaciji in pri izdaji obsežnega kongresnega poročila z več kot 80 referati in dodatnimi





diskusijami je imel prav Oddelek za muzikologijo. Kongres je predstavljal eno najmočnejših mednarodnih afirmacij slovenske glasbene znanosti in kulture dotlej, še posebej pa muzikološke katedre na ljubljanski univerzi.

Devetdeseta leta prejšnjega stoletja so bila v znamenju širitve oddelka. Kadrovska okrepitev je prispevala nove raziskave, študije in spoznanja na vseh področjih delovanja slovenske muzikološke stroke. Naraščajoče število gostujočih mednarodno uveljavljenih muzikologov je širilo mednarodna obzorja stroke. Oddelek za muzikologijo je svojo dejavnost in prepoznavnost krepil na mednarodnem in domačem znanstvenoraziskovalnem področju, prav tako pa si je prizadeval za trdno vpetost stroke v slovenskem glasbenokulturnem življenju.

Leta 2006 je vodenje etnomuzikološke katedre na oddelku prevzel red. prof. dr. Svanibor Pettan, ki odtlej beleži izjemne mednarodne uspehe. Prav tako je treba omeniti okrepljeno izdajateljsko dejavnost *Muzikološkega zbornika* - najstarejše mednarodne znanstvene muzikološke revije pri nas in ene redkih v slovenski humanistiki in družboslovju, ki se lahko pohvali z uvrstitvijo v ugledno bazo Arts & Humanities Citation Index. Objave besedil vrhunskih tujih in domačih muzikologov v *Muzikološkem zborniku* nakazujejo bogato mednarodno dejavnost oddelka, tako na ravni dodiplomskih in podiplomskih študentov kot pedagoškega osebja. Po obiskih vrste naših študentov na različnih univerzah po Evropi znotraj TEMPUS programa v devetdesetih letih prejšnjega stoletja so v zadnjem desetletju prek Erasmus sklada za akademske izmenjave na tujih univerzah študirali povprečno po štirje študenti Oddelka za muzikologijo letno, čemur ustreza obisk tujih študentov pri nas. Povprečno ima predavanje na Oddelku za muzikologijo sedem gostujočih muzikologov na leto, število mednarodnih projektov, v katere so vključeni naši raziskovalci, pa iz leta v leto narašča. Rezultat mednarodne dejavnosti oddelka je tudi mednarodni bienalni muzikološki simpozij (od 2006).

Ob naraščajočem zanimanju za študij muzikologije, ki zadnja leta zapolni 25 razpisanih mest na dodiplomskem študiju, si prizadevamo čim bolj okrepiti tudi podiplomski študij



muzikologije, ki s prenovljenim študijskim programom poteka v sodelovanju z Oddelkom za glasbeno pedagogiko in Oddelkom za kompozicijo in glasbeno teorijo Akademije za glasbo. Ob redni pedagoški dejavnosti oddelek vsako leto organizira tudi uvajalni tečaj za študij muzikologije in vsebinsko pester seminar vseživljenjskega izobraževanja.

*doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar*

## Katedre

- Katedra za zgodovino starejše glasbe
- Katedra za zgodovino novejšje glasbe
- Katedra za zgodovino slovenske glasbe
- Katedra za sistematično muzikologijo
- Katedra za etnomuzikologijo

## Trenutni raziskovalni projekti in mednarodna sodelovanja

- raziskovalni program *Raziskave slovenske glasbene preteklosti* (P6-0004)
- raziskovalni projekt *Slogovna in kompozicijsko-tehnična raznolikost slovenske glasbe od leta 1918 do sodobnosti v luči družbenih sprememb* (J6-7180)
- raziskovalni projekt *Glasba in etnične manjšine: (trans)kulturna dinamika v Sloveniji po letu 1991* (J6-8261)
- mednarodni program študentske izmenjave ERASMUS+
- Fulbrightov program izmenjav

## Knjižne zbirke, znanstvene revije

- *Muzikološki zbornik* (znanstvena revija)
- Glasba na Slovenskem po 1918 (knjižna zbirka)
- Glasbena preteklost na Slovenskem (knjižna zbirka)

## Študentske dejavnosti in društva

- Študentska sekcija pri Slovenskem muzikološkem društvu

## Seznam zaposlenih

- red. prof. dr. Matjaž Barbo (od 1991)
- doc. dr. Katarina Bogunović Hočevar (od 2003)
- Peter Grum, bibliotekar (od 2003)
- doc. dr. Aleš Nagode (od 1995)
- red. prof. dr. Svanibor Pettan (od 2005)
- red. prof. dr. Gregor Pompe (od 2000)
- red. prof. dr. Leon Stefanija (od 1995)
- doc. dr. Nejc Sukljan (od 2010)
- asist. dr. Vesna Venišnik Peternej, samostojna strokovna delavka (od 2011)
- red. prof. dr. Larisa Vrhunc (od 2000)

## Študijski programi

<b>1. stopnja</b>	<b>2. stopnja</b>
Muzikologija – enopredmetni	Muzikologija – enopredmetni
<b>3. stopnja</b>	
Humanistika in družboslovje – interdisciplinarni	Področja: Glasbena pedagogika, Kompozicija in glasbena teorija, Muzikologija